

Spis treści

Wprowadzenie	9
Rozdział I. Perspektywy badawcze – konteksty teoretyczne i społeczne	27
1. Przestrzeń społeczna	27
1.1. Przestrzeń publiczna jako temat socjologii	27
1.2. Przestrzeń publiczna i przestrzeń prywatna	31
1.3. Zagrożenia przestrzeni publicznej	35
1.4. Przestrzeń publiczna a kapitał społeczny	39
2. Religia jako przestrzeń dla organizacji pozarządowych i ludzkich działań ...	41
2.1. Podmiotowość społeczeństwa polskiego na przełomie wieków	43
2.2. Wiosna Kościoła w Polsce	46
2.3. Okolice trzeciego sektora	48
2.4. Katolicki trzeci sektor jako teren badań	52
3. Kapitał społeczny a religia	57
3.1. Kapitał społeczny – wybrane aspekty teoretyczne	57
3.2. Kontekstowość i transgresyjność kapitału społecznego	62
3.3. Kapitał społeczny w świecie ponowoczesnym	63
3.4. Wątpliwe kwestie	65
3.5. Kapitał społeczny związany z religią	67
Rozdział II. Gromadzenie materiału w terenie i jego opracowanie	73
1. Metoda badań	73
2. Inspiracje konstruktywistyczne	77
3. Charakterystyka uczestników badań i praca w terenie	82
Rozdział III. Rytuały w świecie wspólnot ruchów i stowarzyszeń katolickich	89
1. Wstępne uwagi teoretyczne	89
2. Rytualizm i rytuał, czyli stabilizująca i innowacyjna funkcja rytuałów	93
3. Wspólnotowa natura rytuałów	95

4. Ceremonie i rytuały	100
5. Doświadczenie – druga strona rytuału	104
6. Rytuały jako przestrzeń społeczna w działaniu	112
Rozdział IV. Ceremonie: pożywienie i związane z nim działania społeczne	115
1. Pokarm i jedzenie w strukturach kościelnych i wyznaniowych – ogólna charakterystyka	117
2. Jedzenie jako świętowanie	124
3. Relacje figuratywne i interakcje	127
4. Kilka słów o emocjach	135
5. Moralny wymiar pożywienia – działania charytatywne	138
Rozdział V. Emocjonalny świat wspólnot, ruchów i stowarzyszeń: zarządzanie emocjami	143
1. Emocje w refleksji socjologicznej. Zamiast definicji	144
2. Emocje jako rdzeń tożsamości współczesnego człowieka	148
3. Emocjonalny świat struktur katolickich, w których uczestniczą seniorzy ..	152
4. Samotność i osamotnienie	162
Uwagi końcowe	167
Rozdział VI. Transgresyjny wymiar uczestnictwa badanych seniorów we wspólnotach, ruchach i stowarzyszeniach religijnych	169
1. Wyjście z domu	173
1.1. Wyjść dokądkolwiek/wytchnienie od kobiecej codzienności	178
1.2. Aktywność w przestrzeni publicznej	182
1.3. Podróże, czyli wycieczki i pielgrzymki	186
2. Nowe możliwości	196
2.1. Kreatywność	196
2.2. Edukacja	200
3. Dobroczynność i społeczne role seniorów: <i>My zbawiamy świat, bo młodzi nie mają czasu</i>	205
3.1. Dobroczynność w historii i współczesności – kilka ogólnych uwag	208
3.2. Rodzaje działań dobroczynnych podejmowanych przez ludzi starszych (i ograniczenia tej aktywności)	210
3.3. Pomoc i praca jako działania prospołeczne i produktywne	213
3.4. Seniorzy o swojej roli w społeczeństwie	215
3.5. Znaczenie działalności charytatywnej w życiu prowadzących ją osób ..	219
3.6. Aktywność ludzi starszych na rzecz wspólnot i zbiorowości o różnej skali	220

Uwagi końcowe	234
Zakończenie	237
Bibliografia	245
Aneks	265
1. Wywiady indywidualne	265
2. Wywiady grupowe	280
Indeks rzeczowy	287
Summary: Seniors in the Public Space: The Social Capital of Members in Roman Catholic Community Groups, Movements, and Organizations ..	291